

Onderwerp: Agenda biodiversiteit

Schiermonnikoog, 18 mei 2021

Aan de Gemeenteraad,

De provincie Fryslân heeft een Agenda herstel biodiversiteit opgesteld met de vraag aan overheden, natuurorganisaties, landbouworganisaties en opleidingsinstituten om mee te doen met een gezamenlijke aanpak om de biodiversiteit in Fryslân te herstellen.

Concreet vraagt de provincie het volgende:

- Wil de gemeente Schiermonnikoog zich scharen achter de gezamenlijke Agenda Biodiversiteit en de daaruit voortvloeiende gezamenlijke acties?
- Wil de gemeente Schiermonnikoog zich inspannen voor het organiseren van de benodigde inzet van menskracht en middelen voor activiteiten?
- Wil de gemeente Schiermonnikoog deelnemen aan de samenwerking voor de uitvoering met alle betrokken partijen?

Het **voorstel** is om op alle drie de punten positief te antwoorden.

Agenda herstel biodiversiteit Fryslân

Zoals waarschijnlijk bekend is, gaat het niet goed met de biodiversiteit in Nederland. Het aantal soorten dieren en planten neemt zichtbaar en onzichtbaar af. Om deze neerwaartse trend te stoppen en mogelijk zelfs om te buigen, is het nodig dat biodiversiteit een plaats krijgt binnen het handelen van de gemeente.

Versterken van biodiversiteit is een gezamenlijke opgave van met name overheden en natuur- en landbouworganisaties. Natuur houdt zich immers niet aan grenzen. De Agenda wil een start geven om ervoor te zorgen dat overheden, natuurorganisaties, landbouworganisaties en onderwijsinstellingen elkaar makkelijker kunnen vinden, van elkaar kunnen leren en waar mogelijk samenwerken. Op een eiland als Schiermonnikoog zal gemeentegrensoverschrijdende samenwerking minder van toepassing zijn, maar ook hier kunnen we leren van initiatieven elders.

De Agenda is een dynamisch document, wat betekent dat nieuwe ideeën kunnen worden toegevoegd en de Agenda wordt geactualiseerd wanneer dat nodig is. Er zijn tussentijdse evaluaties.

De provincie neemt de regie op het programma op zich, Schiermonnikoog kan daar op eigen manier invulling aan geven.

Biodiversiteit onderdeel van een dursum Eilaun

In de nota Dursum Eilaun Schiermonnikoog 2018-2025 gaat de zevende pijler over biodiversiteit.

Hierin is afgesproken dat we samen met boeren, Natuurmonumenten en provincie Fryslân de biodiversiteit op het eiland gaan bevorderen. Door zichtbaar eigen initiatief en samenwerking.

De Agenda herstel biodiversiteit van de provincie is een (deel)uitwerking van wat in de nota Dursum Eilaun is afgesproken. Het voorstel is dan ook om ons als gemeente te scharen achter de gezamenlijke Agenda Biodiversiteit.

Lopende projecten

Op dit moment lopen er een aantal initiatieven op het gebied van biodiversiteit. Daarnaast staan een aantal initiatieven in de steigers. We benoemen ze hieronder.

Wat	Resultaat	Wanneer	Geschatte kosten
Biodivers boeren	Gezonde toekomst voor boeren en natuur door minder koeien, inzaaien van kruidenmengsels.	Eilanddeal in 2018	'in natura' (lobbywerk)
Biodiversiteitscampagne	Met de andere Waddeneilanden en Friese gemeenten meegedaan in de bewustwordingscampagne Biodiversiteit	2019-2021	€ 500 per jaar (3 jaar)
Wijkinitiatief Martjeland	Bewoners Martjeland zorgen zelf voor een berm van de gemeente. Hier wordt minder gemaaid en kunnen grassen en bloemen tot bloei komen.	Start 2020	Geen
Inzaaien Olaf-terrein	Het dijkje bij het Overslagstation is ingezaaid met bloemen.	Start 2020	€ 450
Regenton- en compostvatactie	Door korting te verlenen op regenton- en compostvaten, wordt water niet direct afgevoerd via het riool en komt er compost op de tuinen.	Start 2020	€ 7.500
Onderzoek organische reststoffen	Hergebruik van organisch groenmateriaal op het eiland	In onderzoek	In onderzoek
Bestrijding exoten (planten) <i>(nieuw)</i>	Terugdringen planten die hier niet thuishoren en inheemse planten kunnen overwoekeren (bv Aziatische duizendknoop)	Voorstel in najaar 2021.	€ 20.000 (voor eerste prioriteit) Wordt opgenomen in NFK.
Bijenpact <i>(nieuw)</i>	Intentie voor meer biodiversiteit concretiseren in plannen (bv maaibeleid)	Initiatief nemen tot het tekenen van een bijenpact in 2021	Tekenen: geen kosten. Plannen die hieruit voortkomen: pm.
Ander maaibeleid <i>(nieuw)</i>	Inventariseren en uitvoeren van ander maaibeleid door bepaalde stukken minder frequent te maaien.	Eerste aanzet: voorjaar 2021	€ 1500 (scholing) Pm voor mogelijk inzaaien met inheems bloemenmengsel

Binnen de gemeente zijn nog meer initiatieven, zoals bijvoorbeeld de bloemenpluktuin van Natuurmonumenten, de Tuin naast de Branding, Kwekerij de Wilde Akelei en onlangs heeft een initiatief om fruitbomen te planten een subsidie gekregen vanuit het CO₂-compensatiefonds van Wagenborg. Bovendien is het goed om hier te benoemen dat de gemeente bij het groenbeheer geen pesticiden gebruikt.

Nieuwe initiatieven

Op bovenstaande lijst staan twee nieuwe initiatieven. Eind 2020 is begonnen met het opstellen van een plan voor de bestrijding van exoten (planten die van oorsprong niet in Nederland voorkomen) binnen de gemeentegrenzen. Exoten kunnen inheemse planten overwoekeren. Het gaat bijvoorbeeld om reuzenberenklauw, Aziatische duizendknoop, maar ook de rimpelroos is een exoot.

Op dit moment worden de exoten geïnventariseerd en wordt gekeken wat er moet worden gedaan om deze te bestrijden. Wij streven ernaar om u in het najaar van 2021 een plan voor te leggen.

Een ander initiatief dat we willen oppakken is het zogenaamde bijenpact. In een bijenpact spreken we als gemeente af hoe en waar we maatregelen kunnen nemen om voor meer biodiversiteit (en dus meer bijen) te zorgen binnen de gemeente. Het gaat dan om bijvoorbeeld ander maaibeleid (waartoe we in voorjaar 2021 al een eerste aanzet hebben gegeven) en/of het inzaaien van bermen. We willen

in 2021 een bijenpact tekenen. Daar waar bij de uitwerking (hoge) kosten gemoeid zijn, komen wij uiteraard bij uw raad terug.

Dit voorjaar is een inventarisatie gemaakt van de bermen en grasvelden binnen de gemeente (zie bijlage). Op een kaart is aangegeven welke stukken voor ander maaibeheer in aanmerking komen. Op deze plekken gaan we in het vervolg minder vaak maaien zodat planten en bloemen tot ontwikkeling kunnen komen.

Bij nadere uitwerking van de nieuwe initiatieven zal zichtbaar worden wat de eventuele kosten worden voor (de uitvoer van) maatregelen die een positief effect hebben op de biodiversiteit. Uiteraard leggen wij u dit voor en/of houden u op hoogte.

Conclusie en voorstel

Zoals hierboven omschreven werken we al toe naar een meer biodivers eiland. De Agenda herstel biodiversiteit Fryslân kan ons hierbij helpen. Waar mogelijk willen we de samenwerking zoeken met andere overheden en organisaties.

De komende tijd gaan we kijken naar uitwerking van een aantal nieuwe initiatieven, zoals exotenbeheer. De kosten en ureninzet die dit met zich meebrengt, brengen we in kaart.

Ons voorstel is dan ook om ons te scharen achter de Agenda herstel biodiversiteit Fryslân en dit aan de provincie te laten weten via een brief. Daarnaast zullen we de provincie schrijven dat we ons zullen inspannen om hiervoor menskracht en middelen in te zetten, maar dat we deze eerst in kaart moeten brengen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,

de secretaris,

de burgemeester,

R. Thedinga

I. van Gent